

TONGA-HAHAKÉ

Ngaahi Tu'utu'uní ki he Toutai Fakatāutahá

Ngaahi Tefitó i Liliu: Fakataputapui ki he Fingota 'i Kaikōurá Makatu'unga 'i he Mofuiké.

Lau mei: Tisema 2017 pea malava ke liliu ia 'o 'ikai fanonganongo atu

FAKATAPUTAPUI KI HE FINGOTA 'I KAIKŌURÁ MAKATU'UNGA 'I HE MOFUIKÉ – VAKAI KI HE MAPE 'I LOTÓ

FIEMA'U 'A E NGAALI TU'UTU'UNÍ 'I HO'O TELEFONI?

Ngāue'aki 'emau sēvesi free-text.

'Ohifo 'emau polokalama app ta'etotongí ki ho'o smartphone.

Vakai'i 'a e túa takafi 'o e tohi fakamatalá ki he ngaahi fakaikiikí.

Toutai Fakatāutahá

Vāhenga Pule Fakafeitu'u ki he Toutai 'i he Potutahi Tonga-Hahaké

Ko e tohi fakamatalá ni ko ha tūhulu ia ki he ngaahi tu'utu'uní ki he toutai fakatāutahá 'i he Vāhenga Pule Fakafeitu'u ki he Toutai 'i he Potutahi Tonga-Hahaké (South-East Fishery Management Area pe FMA). Ko e FMA Tonga-Hahaké 'oku kau ki ai 'a e potutahi 'i e Matāfanga Fakahahake 'o e Motu Sauté 'oku tu'u 'i he vaha'a 'o Clarence Point, Kaikoura pea mo Slope Point, 'i Southland pea kau ki ai mo e Chatham Islands pea mo e potutahi 'o Nu'u Sila 'oku a'u atu ki he ngata'anga 'o e maiie 'e 200 'o e Exclusive Economic Zone (EEZ). 'I loto 'i he FMA Tonga-Hahaké 'oku 'i ai 'a e ngaahi feitu'u 'oku 'i ai honau ngaahi tu'utu'uní mo e fakangatangata fakalahi. 'Oku kau ki hení 'a e Akaroa Taipure, East Otago Taipure pea mo e Kaikoura Marine Area. Ki ha tatau kakato 'o e ngaahi tu'utu'uní ni, fetu'utaki ki he Ministry for Primary Industries (MPI).

Ko e 'Uhinga 'oku Mahu'inga ai 'a e Ngaahi Tu'utu'uní ki he Toutai Fakatāutahá

Ko e toutai iká ko e taha ia 'i he ngaahi fakahauē manakoa taha 'i natula 'i Nu'u Silá. Ko e kau toutai fakatāutahá (ko ha taha 'oku 'ikai toutai ke fakatau atu) 'oku nau 'ave 'a e ika tala mo e fingota lahi 'aupito 'i he ta'u kotoa pē. Ke mahino 'e kei tu'uloa 'a e ngaahi ma'u'anga iká, 'oku fokotu' 'e he MPI ha ngaahi tu'utu'uní ki he toutai fakatāutahá. 'I he 'enau faipau ki he ngaahi tu'utu'uní pea mo toutai fakapotopotó, 'oku tokoni ai 'a e kau toutai ke fakapapau'i 'e kei 'i ai pē ha ika 'i he 'ahó ni, 'apongipongi pea 'i he ngaahi to'utangata 'e muimui mai.

Ko e hā 'a e ngaahi me'a 'oku kāpui 'i he ngaahi tu'utu'uní?

Ko ha taha pē 'oku toutai fakatāutahá, kuo pau ke ne muimui ki he ngaahi tu'utu'uní fekau'aki mo e:

- fakangatangata 'o e ika ki he 'aho takitaha (mata'iika 'e fiha 'e lava ke ke tauhi);
- ngaahi fakangatangata ki he lalahi fakalao 'o e iká (lalahi 'o e ika 'e lava ke ke tauhi);
- ngaahi fakangatangata ki he fa'ahinga 'o e iká (fa'ahinga ika 'e lava ke ke tauhi);
- ngaahi feitu'u 'oku tāpuni mo fakangatangatá (feitu'u te ke ala toutai pe fāngota ai).

Ngaahi me'a ke manatu'i:

- ko e maumaulao hano fakatau atu pe fakafetongi pa'anga pe koloa ha ika na'e ma'u mei he toutai fakatāutahá;
- 'e ala hoko ha faka'ilo, tautea pa'anga pe fa'ao 'o ha koloa tupu mei hano maumau'i 'o e ngaahi tu'utu'uní;
- ko kinautolu tonu pē na'a nau kau 'i hono toutai'i 'o e ika talá, 'uo maká, pe fingotá 'e lava ke lau ki he ola 'o e fāngotá 'o fakatau ki he fakangatangata ki he lahi 'o e toutai 'i he 'aho takitaha;
- ko ha ika pe fingota na'e 'ikai fiema'u pe 'oku ta'efakalao (ko ha ika pe fingota hulu hake 'i he fakangatangata faka'ahó, ika kei iiki, ika na'e ma'u 'i ha kupenga mata iiki, ika na'e 'ikai taumu'a ke ma'u pe na'e hūnoa 'i he kupengá) kuo pau ke tukuange pe fakafoki leva ia ki he potutahi na'e ma'u ai kinautolú, 'o tatau ai pē pe 'oku kei mo'ui pe kuo mate.

'E anga fēfē ha'á ku vakai ki he ngaahi tu'utu'uní?

Ko e tohi fakamatala ko 'ení ko ha tūhulu pē ia pea 'e malava ke 'ikai kau 'i ai 'a e ngaahi fakangatangata fakafeitu'u ia pe ko e ngaahi tu'utu'uní kuo liliu talu mei hono pulusi 'o e tohí ni. Ko ma'u 'a e ngaahi tu'utu'uní fakamuimuitahá, vakai'i 'a e ngaahi tu'utu'uní 'i he taimi kotoa pē 'okú ke toutai aí.

'Oku fakaingamálie'i 'e he MPI ha ngaahi founiga lahi (ta'etotongi) ke vakai'i mei ai 'a e ngaahi tu'utu'uní. 'Oku kau ki hení ha sēvesi ma'u'anga fakamatala ta'etotongi 'i he telefoní (free Smartphone app), pe ko ha'o vakai ki he 'emau uepisaití pe 'a'ahi ki homau ngaahi 'ōfisí. Ki ha fakamatala lahi ange, vakai ki he takafi mui 'o e tohi fakamatalá ni.

Toutai Tu'uloa

Founga totonu ki hono alasi fakalelei 'o e iká pe fingotá

'E hoko 'a hono alasi mo tukuangé fakalelei 'o e iká pe fingotá ke lahi ange ai 'a honau faingamálie ke nau kei mo'ui ke tokí toutai'i fakalao kinautolu 'i ha 'aho kehe. 'I he taimi 'oku alasi mo tukuangé aí 'a e iká pe fingotá, manatu'i:

- ngāue'aki ha nima viviku (pe kofunima viviku);
- ke fakaloolo – fakamoulou hifo 'a e iká pe fingotá ki he vaí 'i he ofi taha ki he fukahi vaí 'e ala lavá;
- fakafoki 'a e iká pe fingotá 'i he ofi taha 'e ala lavá ki he feitu'u ne ma'u mei ai (tautefito ki he fingotá mo e 'uo maká);
- ko e founiga lelei taha ke malu'i ai 'a e ika kei valevalé ko e faka'ehi'ehi mei hano toutai'i kinautolu. Kapau 'oku lahi fau 'a e ika pe fingota kei iiki 'oku ma'u, nga'unu atu ki ha feitu'u kehe, pe ngāue'aki ha māta'u pe kupenga mata lalahi ange.

Ki ha fakamatala lahi ange, 'oku 'i ai 'a e tūhulu fakahinohino 'a e MPI ko e 'Fish Handling Guide' 'oku ma'u atu 'i he 'initanetí pe mei homau ngaahi 'ōfisí.

Tokangaekina 'o e manupuna tahí

Ko e manupuna tahí 'oku nau mataotao 'i hono kilofi 'o e mounu mo e momo'i ika 'i he fukahi tahí pea 'e lava ke ma'u kinautolu pe te nau fihia 'i he ngaahi laine taumāta'ú.

Vakai ki he founiga ki hono ta'ofi 'a hono tohoaki'i 'o e manupuna tahí pea mo e founiga ki hono alasi fakaalaala kinautolú 'i he www.southernseabirds.org

Ika Tala

Lahi taha 'o e mata'iika ki he 'aho takitaha mo e ngaahi fakangatangata ki he lalahi 'o e iká

'I he FMA Tonga-Hahaké 'oku 'i ai 'a e fakangatangata ko e mata'iika tala 'e 30 ki he tokotaha, 'o lau ki ai 'a hono fakatahatahá 'i 'o e ngaahi fa'ahinga ika 'oku hā atu 'i he Tēpile 1 (kuo pau ke 'oua na'a toe 'i ai ha ika hulu hake 'i he fakangatangata ki he fa'ahinga ika takitaha).

Manatu'i 'e ngali 'i ai ha fakangatangata fakafeitu'u ia pe ko ha ngaahi feitu'u 'e tāpuni, vakai ki he konga ki he 'Closed and Restricted Areas'.

Tēpile 1

Ika Tala	Lahi taha 'o e mata'iika ki he 'aho takitaha (ki he tokotaha)	Tu'unga nounou taha 'o ha mata'iika (cm)
Ngatala (Blue cod) – FMA Tonga-Hahake	30	30
Ngatala (Blue cod) – North Canterbury	10	30
Ika (Blue moki)	15	40
Ika (Bluenose)	5	–
Ika (Butterfish/Greenbone)	15	35
Ika (Elephant fish)	5	–
Ika Lafalafa (tukukehe 'a e alí)	30	25
Toke	6	–
Fai	5	–
Ika (Kahawai)	15	–
Kanahe	30	–
Toke (Lamprey)	30	–

Ika Tala	Lahi taha 'o e mata'iika ki he 'aho takitaha (ki he tokotaha)	Tu'unga nounou taha 'o ha mata'iika (cm)
Ika (Ling)	30	-
Ika (Marble Fish)	30	-
Ika (Red gurnard)	30	25
Ngatala kula	10	25
Ika (Red Moki)	15	40
'Anga (Rig)	5	-
Salamoni	2	-
Salamoni (Otago Harbour)	2	45
Ali	30	23
Pupunga 'anga (School shark)	5	-
Palu	10	25
Ika (Stargazer)	30	-
Ika (Tarakihī)	15	25
Lupolupo	30	25
Ika (Trumpeter)	15	35
'Anga (Spiny dogfish)	15	-
Ika (Warehou)	15	-
Tangafa	30	-
'Anga laumea fitu	1	-
'Anga (Mako)	1	-
'Anga (Blue Shark)	1	-
'Anga (Bronze shark)	1	-
Mātai (Hammerhead shark)	1	-
'Anga (Porbeagle shark)	1	-
'Anga (Thresher shark)	1	-

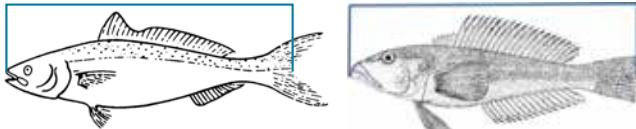
* North Canterbury (ngaahi potutahi i he vaha'a 'o e Conway River mo e Waimakariri River).

Ngatala/Hapuku/Bass mo e Kingfish

Tānaki atu ki he ngaahi fakangatangata fakakātoa i 'olungā, 'oku i ai 'a e fakangatangata faka'aho ki he mata'iika ngatala/hapuku/bass/kingfish e 5 'o 'oua 'e toe laka hake 'a e lahi 'o e Kingfish i he 3.

Fua lōloa 'o e Ika Talá

Fua mei he mu'aihū ki he tu'unga vaeua'angamālie 'o e hikū ko ia 'oku hangē ko e suo 'o e mata'iotohi V'.

Malu'i 'o e 'anga white pointer pea mo e ngatala 'ulí (black groper)

E 'ikai ngofua ki ha taha ke ne toutai pe tauhi ha 'anga white pointer pe ngatala 'ulí.

Ngaahi Fakangatangata ki he Ika Talá

Ngaahi fakangatangata ki he salamoni Quinnat

'I he taimi 'oku toutai'i ai 'a e salamoni quinnat, kuo pau ki he kau toutai:

- ke nau ma'u, pe mapule'i 'a e 'akau taumāta'u 'osi fokotu'u kakato pea mo e laine taumāta'u e 1.
- ke 'oua na nau ngāue'aki ha 'akau mo ha laine taumāta'u ke toutai'i 'aki ha salamoni quinnat tukukehe kapau 'oku ne 'i loto 'i he mita 'e 15 mei he 'akau taumāta'u pea 'okú ne siofio tonu 'a e 'akau taumāta'u.
- ke nau ala ngāue'aki 'a e 'akau mo e laine taumāta'u kehe ke toutai'i 'aki ha'a nau mounu, kaekehe pē 'e toe fakafoki he taimi pē ko iá ki tahi ha salamoni na'e ma'u 'i he laine ko iá.

Ngaahi fakangatangata ki he taumāta'ú

'Oku kau ki he taumāta'ú 'a hono ngāue'aki 'o e laine māta'u taulani (long line) pea mo e dahn (laine māta'u lī lolotō) kae 'ikai lau ki ai 'a e laine māta'u fusi 'akaú (rod and reel) pe fusi nimā (hand lines). 'I he ngaahi feitu'u ko ia 'oku fakangofua 'i ai 'a e toutai taumāta'ú, kuo pau ke leu ki ai 'a e ngaahi fakangatangata ko 'enī:

- 'e 'ikai ngofua ki ha taha ke ne ngāue'aki, pe ma'u, ha laine māta'u laka hake 'i he tahā (tukukehe 'a e laine māta'u fusi nimā pe 'i ha 'akau fusi);
- 'e 'ikai ngofua ki ha taha ke ne ngāue'aki pe ma'u ha laine māta'u 'oku laka hake 'a e foli māta'ú a'i 'i he 25;
- 'i he taimi 'oku laka hake ai 'i he toko tahā 'i ha vaka 'oku nau ngāue'aki ha laine māta'u (tukukehe 'a e ngaahi laine māta'u 'i ha 'akau fusi), kuo pau ke 'oua 'e toe laka hake 'i he laine 'e ua (tukukehe 'a e laine māta'u 'i ha 'akau fusi) 'e ala ngāue'aki, taulani, pe 'e ma'u 'i he vaka ko iá;
- ko ha ngaahi 'utoni 'oku tau ai ha māta'u kuo pau ke faka'ilongá pea taumāta'u 'o hā ai 'a e ngaahi 'uluaki mata'iotohi mo e fakaiku 'o e tokotaha toutai. 'E aonga foki ke 'así 'i ai mo ha fika telefoni.

Ngaahi Fakangatangata ki he Kupengá

Ngaahi fakangatangata fakalükufua ki he kupengá

'Oku kau ki he toutai kupengá 'a e kupenga lī loloto, fakatoka, pe toho pehē ki he ngaahi fa'ahinga kupenga kotoa pē. 'I he ngaahi feitu'u ko ia 'oku fakangofua 'i ai 'a e toutai kupengá, kuo pau ke leu ki ai 'a e ngaahi fakangatangata ko 'enī:

- 'e 'ikai ngofua ki ha taha ke ne lī pe ma'u ha kupenga toho, kupenga lī loloto, pe fakatoka, pe ko ha fa'ahinga kupenga pē 'o laka hake 'i he kupenga 'e tahā 'i ha fa'ahinga taimi pē (tuku kehe 'a e kupenga fakahake iká);
- kuo pau ke toho nima hake pē 'a e ngaahi kupengá;
- ko ha kupenga pe ngaahi kupenga 'oku lī tātuhata pe hoko mo ha ngaahi kupenga kehe kuo pau ke 'oua 'e toe laka hake hono lahi 'i he vahefā 'e taha 'o e maokupu 'o ha vaitafe, tafengavai, 'auhangā, fanga pe tele'a tahi 'i ha fa'ahinga taimi pē 'i he hu'a pe mamaha 'a e tahi;
- 'e 'ikai ngofua ki ha taha ke ne fakatoka pe fafanga mounu ha kupenga (tukukehe 'a e kupenga fakaulöa pe fyke nets);
- kuo pau ke 'oua 'e tau pou (staked) 'a e ngaahi kupengá (tukukehe pē 'a e kupenga fakaulöa);
- ko e au iiki taha 'o e kupenga pe tauhele toké ko e milimita 'e 12 (12mm).

Kupenga tohó

'I he ngaahi feitu'u ko ia 'oku fakangofua 'i ai 'a e toutai toho kupengá, kuo pau ke leu ki ai 'a e ngaahi fakangatangata ko 'enī:

- kuo pau ke 'oua 'e toe laka hake 'i he mita 'e 40 hono lōloá.
- kuo pau ke 'oua 'e toe loloto ange 'i he mita 'e 200 'a e luo'i kupenga takitaha.

Kupenga lī fakatoka

'I he ngaahi feitu'u ko ia 'oku fakangofua 'i ai 'a e toutai lī kupengá, kuo pau ke leu ki ai 'a e ngaahi fakangatangata ko 'enī:

- kuo pau ke 'oua 'e toe laka hake 'i he mita 'e 60 hono lōloá;
- kuo pau ke 'oua 'e lī 'i loto 'i he mita 'e 60 mei ha kupenga 'e taha;
- kuo pau ke 'i ai hano ngaahi 'utoni kuo faka'ilongá pea taumāta'u 'o hā 'a e ngaahi 'uluaki mata'iotohi mo e fakaiku 'o e tokotaha toutai 'i he ongo tāfa'akí. 'E aonga foki ke 'así 'i ai mo ha fika telefoni. (Ko e 'utoni pē 'e taha 'e fiema'u ki he kupenga fakaulöa takitaha);
- ko e kupenga pē 'e taha 'oku ngofua ke ngāue'aki mei he, pe 'i he fungavaka 'o ha vaka ('oku ngofua ke ngāue'aki ha kupenga kehe ke toutai'i 'aki ha mounu kapau 'oku si'i hifo 'i he mita 'e 10 hono lōloá pea ko e au 'o e kupengá 'oku milimita 'e 50 pe si'i hifo ai);
- kuo pau ke 'oua 'e ngāue'aki ia 'i ha founa 'e tupunga mei ai ha mahaia 'a e iká 'i he faka'au mamaha 'a e tahi.

Fingota

Lahi taha 'o e figota ki he 'aho takitaha mo e ngaahi fakangatangata ki he lalahi 'o e figotá

Ko hono fāngotá i 'o e fingotá ko e taimi ko ia 'e 'ikai ai ke nau lava ai 'o toe foki ki he tahā, hangē ko hano fa'o 'i ha tangai pe me'a pehē. Kuo pau ke 'oua 'e toe laka hake 'a foli fāngotá 'i he fakangatangata ki he 'aho takitaha.

'Oku hā atu 'i lalo 'a e ngaahi fakangatangata 'a e FMA Tonga-Hahaké ki hono fāngotá mo hono ma'u 'o e fingotá. Manatu'i 'e ngali 'i ai ha fakangatangata fakafeitū'u ia pe ko ha ngaahi feitu'u 'e tapui, vakai ki he konga ki he 'Ngaahi Feitu'u Tāpuni mo Fakangatangatā.

Ngaahi Fa'ahinga 'o e Fingotá	Lahi taha ki he 'aho takitaha 'a e tokotaha toutai takitaha	Tu'unga si'isi'i tahá (mm)
To'o (Cockle)		150 noa
Tukumisi (sea eggs)		50 noa
Māsolo		50 noa
Tofe - Toka'one ^+		50 58
Paua - Angamahení - Yellow foot		10 125 10 80
Pipi		150 noa
Fole+		20 100
Tuatua		150 noa
Ngaahi Fingota Kehe Kotoa pē (fakatahā'i) •		50 noa

^ Fāngota nima (tufi) 'o e tofe toka'oné: 'I loto 'i he FMA Tonga-Hahaké (tukukehe 'a e ngaahi potutahi takatakai 'i he Chatham Islands) 'oku 'ikai ha fakangatangata ia ki he lalahi mo e to'u fāngotá i 'o e tofe toka'one 'oku tufi nimā (kau ki ai mo e fāngota matāfāngā mo e ukū kae 'ikai kau ki ai 'a e ukū tokonī 'i 'ikai ha me'a mānava). Ngata 'i he Chatham Islands 'a ia oku lau ki ai 'a e tu'unga fuosi'i taha 'o e tofe ko e milimita 'e 58. Lotoloto 'o e fa'ahita'u fāngotá, 'e lava ke fāngotá i 'a e tofe toka'one 'ikai 'a e tauhele tohō (dredge) pea mo ngāue'aki 'a e UBA. 'Oku lau fakatou'osi ki henī 'a e fakangatangata faka'ahō pea mo e tu'unga fuosi'i tahā ko e milimita 'e 58.

+ 'Oku 'i ai 'a e fakangatangata fakafeunga pē ki ha taha ukū mei ha vaka ke ne fāngotá i tofe mo ha fole 'oku laka hake 'i he fakangatangata faka'ahō 'o a'u hake ki he fakangatangata ma'hā ka toko 2 kehe 'oku na siofio 'a e malu mo e hao 'a e tokotaha ukū.

- Ko e lahi 'enī 'o ha fakangatangata faka'ahō ki hono fakatahā'i 'o ha ngāhi fa'ahinga fāngota kehekehe. 'Oku lau 'enī ki he ngaahi fa'ahinga fāngota nge'esí fefeka 'oku 'ikai fakahingoa tonu atu 'i 'olunga, pea kau ki ai mo e paka, fāngota nge'esitaha, mangamanga'ātai, hihi, kele'a, tu'e mo e 'uo vai (koura).

Fakahake 'o e fingota 'i ha tu'unga 'e ala fua ai honau lalahí

Ko e fingota kotoa pē 'oku 'i ai hanau fakangatangata ki honau lalahí ('o kau ki ai 'a e paua, fole mo e tofe toka'one) kuo pau ke fakahake kinautolu ki 'utá 'oku nau kei 'i honau nge'esí pea 'e 'ikai lava ke hihi pe fehi kinautolu 'i he tafa'aki ki tahi meí he laine 'o e taimi taumálie 'a e tahi. 'Oku kau 'i hení hano kei fakafononga kinautolu 'i ha vaka.

'E lava ke fakaava leva 'a e tofe toka'oné mo e folé 'o kai 'i ha loto vaka. Ko ha fole mo ha tofe toka'one kuo 'osi kai 'e lau ia ki ho'o fakangatangata faka'ahó. Ko ha fole mo ha tofe toka'one na'e te'eki a i kai kuo pau ke fakahake kinautolu 'i honau nge'esí.

Fakangatangata 'o e paua 'oku tātānaki

'I he taimi 'oku tātānaki ai 'a e lahi 'oku fakangatangata ki ai 'i he 'aho takitaha, ko e lahi taha pe ko e fo'i paua 'e lava ma'u 'e he tokotaha 'i ha fa'ahinga taimi pē ko e:

- fo'i paua 'e 20 pe;
- ko hono mamafa hili hono hihí ('osi to'o hono nge'esí) ko e kilo paua 'e 2.5;
- ko e tu'unga lahi taha ko 'eni 'e ala ma'u 'e ha tokotaha' e lau ia 'i ha fa'ahinga feitu'u pē, 'o kau ai mo ho 'apí.

Fua 'o e lalahi 'o e fingota

Paua: fua 'a e tafa'aki lōloa taha 'o e nge'esí 'i ha laine fakahangatonu. 'Oua 'eafe'i 'a e me'aafú 'i he taimi 'oku aafe ai 'a e nge'esí.

Fole: fua 'a e maokupu fālahi taha 'o e nge'esí.

Tofe Toka'one: kuo pau ke 'oua 'e lava 'o hū fakalaka ki he tafa'aki 'e tahá 'i ha me'aafua ukamea fuopotopoto mātu'aki ma'u ko hono tālāmitá ko e milimita 'e 58.

Ngaahi Fakangatangata ki he Fingotá

Me'a mānava 'i kilisitahi (UBA)

- 'Oku 'ikai lau ki he UBA 'a e me'a mānava ki he fukahitahí (snorkels).
- 'Oku 'ikai ngofua ki ha taha ke ne fāngota'i ha paua 'o ngāue'aki 'a e UBA.
- 'Oku 'ikai ngofua ki ha taha ke ne ma'u ha paua lolotonga ia 'oku 'iata ia ha UBA.
- 'Oku kau ki hení 'a e 'i ai 'o ha UBA 'i loto 'i ha vaka pe me'alele.

Ngaahi fa'ahita'u 'atā ki he fāngota

- Tofe toka'oné: 'atā ke fāngota'i 'i loto meí he 1 'o Mā'así ki he 31 'o 'Ākosí.
- Fole: 'i loto meí he 15 'o Siulá ki he 14 'o Fēpuelí.

Malu'i 'o e Feó

'Oku 'ikai ngofua ki ha taha ke ne 'ave pe ma'u ha feo 'uli'uli (black coral) pe feo kulkula (red coral).

Lī Tauhele Takulo (Potting)

'I he ngaahi feitu'u ko ia 'oku fakangofua 'i ai 'a e lī tauhele takuló, kuo pau ke lau ki ai 'a e ngaahi fakangatangata ko 'eni:

- e ngofua ke ngāue'aki, fakatoka, pe ma'u 'e ha tokotaha fakatutaha ha tauhele takulo 'o a'u hake ki he lahi ko e 3 'i ha fo'i 'aho 'e taha;
- ko e ngaahi tahelo taukolo mo e 'utoni faka'ilonga kotoa pē kuo pau ke faka'ilonga'i lelei, lava 'o lau 'a e faka'ilongá pea tauma'u 'o hā ai 'a e ngaahi 'uluaki mata'itohi mo e fakaiku 'o e tokotaha touta'i;
- 'E lava 'e ha toko ua pe tokolahia ange ai meí ha vaka toutai 'o ngāue'aki, fakatoka, pe ma'u ha tauhele takulo 'o a'u hake ki he lahi ko e 6 'i ha fo'i 'aho 'e taha kaekehe pē kuo hā honau hingoa'i 'i he tauhelé pea 'oku 'ikai 'ova hake 'i he tolú 'a e tauhele 'a e tokotaha;
- 'E lava ke ngāue'aki 'a e tauhele fakateté fuopotopotó (bobs and ring pots) ke toutai'ikai 'a e 'uo maká kā kuo pau ke kei lau pē ki hení 'a e ngaahi fiema'u ki he faka'ilonga mo e fakangatangata ki he lahi 'o e tauhelé;

(Hoko atu 'i he tafa'aki 'e tahá)

- ko e ngaahi tauhele 'oku ngāue'aki ki hono fāngota'i 'o e 'uo maká 'oku 'i ai honau ngaahi fiema'u pau ki he hao'anga ki tu'a ki he 'uó - vakai ki he konga 'Rock Lobster' ('Uo Maká);
- 'E lava ke ngāue'aki 'a e ngaahi tauhele takulo ki he ngaahi fa'ahinga kehekehe 'o e paká pe 'uó (cod pots, crab pots etc). 'Oku faka'atā kinautolu meí he ngaahi fiema'u ki 'i ai he ngaahi ava hao'anga ki tu'a kā 'e kei lau pē ki hení 'a e ngaahi fiema'u kehé (hangé ko e ngaahi faka'ilongá mo e fakangatangata ki he lahi 'o e ngaahi tauhelé).

'Uo Maka

Fakangatangata 'o e lahi 'o e fāngota ki he 'aho takitaha

'E 'ikai ngofua ki ha taha ke ne 'ave pe ma'u ha fo'i 'uo maka lahi hake 'i he 6 (fakataha'i 'i hení 'a e ongo fa'ahingá lōua) 'i ha fo'i 'aho 'e taha.

'E 'ikai ngofua ke ma'u 'e ha taha 'i ha tu'unga 'e 'ikai lava ai hono fua 'o hono fuolahí 'i he tafa'aki ki tahi 'o e laine taumálie 'a e tahi.

Tu'unga fuosí'i taha ki he 'uo maka huihuiá (spiny rock lobster)

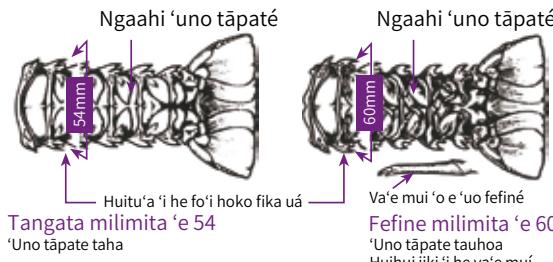
Fua 'a e maokupu 'o e hikú 'i ha laine fakahangatonu 'i he vaha'a 'o e ongo fo'i (tefito'i) huitu'a lalahi 'i he konga hono ua 'o e hikú.

Kapau 'oku 'ikai ke ke fakapapau'i pe ko e fo'i 'uo fefine pe tangata, ngāue'aki 'a e fua ko ia 'o e milimita 'e 60.

Tu'unga fuosí'i taha ki he 'uo packhorse

Fua 'a e lōloa 'o e hikú 'i he lalo hikú 'i ha laine fakahangatonu meí mui 'i he fuofua pā 'uno 'i he fo'i hoko meí he tu'a 'o lele hifo ai ki he vaeua'angamálie 'o e t'uno pe mui'ihiku 'o e 'uó.

Kuo pau ke ma'u 'e he hikú 'a e lōloa ko e milimita 'e 216 (fefine mo e tangata).

Ngaahi Fakangatangata ki he 'Uo Maká

'Uo maka 'oku malu'

Ko e ngaahi fa'ahinga 'uo maka 'i laló 'oku malu'i ia 'i he láo pe a kuo pau ke fakafoki leva ia ki he tahi:

- 'uo maka kei fuoilikí;
- 'uo maka fefine 'oku 'i ai hono fua 'i tu'a hono 'unó ('oku fua 'ení 'i hono lalo keté 'i lalo 'i he hikú);
- 'uo maka kei uno hono ngeesí;
- 'uo maka 'oku 'ikai lava ke fua hono fuolahí (hangé ko ha maumau kuo hoko ki hono hikú 'o 'ikai lava ai ke tonu hono fua hono fuolahí).

Ngaahi Fakangatangata Fakalükufua

'I he ngaahi feitu'u 'oku lava 'o fāngota'i ai 'a e 'uo maká, kuo pau ke lau ki ai 'a e ngaahi fakangatangata ko 'ení:

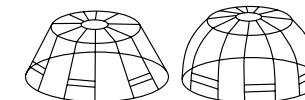
- 'E 'ikai ngofua ke ma'u 'e ha taha ha 'uo maka 'i ha tu'unga 'e 'ikai lava ai hono fua 'o hono fuolahí 'i he tafa'aki ki tahi 'o e laine taumálie 'a e tahi;
- ko e ngaahi lupu pe maea pē 'oku to'oto'o he nimá 'e ala ngāue'aki. Ko e lupu pe maea fana sipilingí 'oku tapui ia;
- kuo pau ke 'oua 'e ngāue'aki ha tao pe nānau fāngota 'e ala maofa ai 'a e nge'esí 'o e 'uo maká. Ko hono ma'u 'o ha 'uo maka na'e hoka tao'i ko ha maumaulao ia;
- kuo pau ke 'oua 'e to'o/ta'aki 'a e fua tu'a pe konga fa'o'anga fuá meí ha 'uo maka.

Fakangatangata ki he 'Uo Maka (hoko atú)

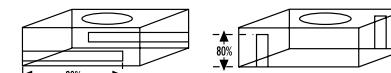
Tauhele Takulo ki he 'Uo Maká

Ko e tauhele takulo ki he 'uo maká 'oku 'uhinga ia ki ha tauhele, tatau ai pē pe 'oku fakamounou pe 'ikai, 'a ia 'e ala hū ki ai pe 'e ha 'o nofo 'i ai ha 'uo maka; pe'a 'oku kau ki ai he ngaahi nānau fāngota kehe te ne lava 'o ma'u, pukepuke pe tauhi 'i ai ha 'uo maka. Ko e tauhele 'uo maka kotoa pē kuo pau ke 'i ai ha avaava hao'anga ki tu'a (fakamatapā). Ko e ngaahi ava ko 'eni 'i he tauhelé kuo fo'u ke faingofua ha hao ki tu'a 'e 'uo kei fuoiiki. Kuo pau ke 'oua na'a 'ai ha ava hao'anga 'i olunga pe 'i he takele 'o ha tauhele. Ko e ava hao'anga kotoa pē kuo pau ke 'i he lahi 'oku 'ikai toe si'i hifo 'i he milimita 'e 54 maokupu mo e milimita 'e 200 lōloa.

Tauhele fuopotopoto pe fuo hangé ha taungahoné: kuo pau ke 'i ai 'a e ava hao'anga 'e 3 pe lahi ange (tukukehe hono ngutú).

Tauhele tapafá-tatau pe tapafá lōloa: kuo pau ke 'i ai 'a e ava hao'anga 'e 2 pe lahi ange (tukukehe ange 'a e ngutú) 'i he mata fehangahangai 'o e tauhele. Ko e ava hao'anga takitaha kuo pau ke 'oua 'e toe si'i hifo 'i he pēseti 'e 80 'o e mā'olunga pe lōloa 'o e mata 'o e tauhele 'oku 'i ai 'a e ava hao'angá.

Tauhele ueae kasa'i: ko ha tauhele 'oku fa'u kotoa meí he ueae kasa'i 'a ia ko hono aú 'oku 'ikai toe si'i hifo 'i he milimita 'e 54 maokupu pea milimita 'e 140 lōloa 'oku 'ikai fiema'u ha ava hao'anga ia ki ai. 'E ala ngāue'aki 'a e ngaahi tauhele ueae kasa'i 'oku 'i ai hanau 'ufi'ufi pe 'aoi kaekehe pē 'oku tuku ta'e'ufi'ufi 'a e pēseti 'e 80 'o hono onto tafa'aki.

Ngaahi Feitu'u 'oku Tapui mo Fakangatangatá

Ngaahi Feitu'u 'oku Fakangatangatá

Ko e ngaahi feitu'u 'oku fakangatangatá ko e ngaahi feitu'u ia 'oku fakangatangata 'i ai ha ngaahi founa toutai pau ('o hangé ko e lī kūpengá) pe 'oku kehekehe 'i ai 'a e ngaahi fakangatangata ki he lahi 'o e ika pe fingota 'e ala ma'u 'o avé. Ko e ngaahi feitu'u 'e ni'lhi 'oku fakangatangata 'i he FMA Tonga-Hahaké 'oku hā atia 'i lalo. Kaekehe, ko e ngaahi tūhulu pē 'eni ia. Vakai'i 'a e ngaahi fakangatangata fakafeitu'u pea mo e ngaahi feitu'u na'e toki tāpuni kimui ní 'aki ha'o fetu'utaki ki he 'ofisi ofi taha atu 'o e MPI pe ko e DOC.

Ngaahi Feitu'u 'oku Fakangatangata Fakalükufua

Mape 1: Rapaki Mātaita Reserve: 'Oku 'i ai 'a e fakangatangata 'i hení ki he toutai iká mo e fingotá, fetu'utaki ki he Rapaki Marae Ph (03) 339 3662 pe ko e MPI ki he fakaikiiki.

Mape 2: Akaroa Taiāpure (feitu'u lanu puluú): 'Oku 'i ai 'a e holo 'i he fakangatangata faka'ahó ki he ngaahi fa'ahinga ika lahi pea mo e ngaahi feitu'u 'oku tapui 'i ai 'a e fāngota fingotá. Fetu'utaki ki he MPI ki ha fakamatala lahi ange.

Mape 3: East Otago Taiāpure: 'Oku 'i ai 'a e holo 'i he fakangatangata faka'ahó ki he ngaahi fa'ahinga me'atahi lahi pea mo e ngaahi feitu'u 'oku tapui 'i ai 'a e fāngota fingotá. Fetu'utaki ki he MPI ki ha fakamatala lahi ange.

Mape 4: Port Levy Mātaitai Reserve: 'E tokī lava pē 'o fāngota'i 'a e to'o (cockles) 'i loto 'i he feitu'u fakatolonga'anga me'amo'ui 'i tahi 'i ha' aho Tokonaki pe Sāpate lolotonga 'o e māhina ko Sepitemá. 'E tokī lava pē 'o 'ave 'a e to'o 'e kinautolu 'oku nau fāngotá pea kuo pau ke ma'u atu ha'o NGOFUA fāngota meí ke Kaitiaki fakafeitū'u.

Mape 1: Rapaki Mātaitai Reserve

Mape 2: Akaroa Taiāpure (lanu vāleti) mo e Akaroa Marine Reserve (lanu molí)

Mape 3: East Otago Taiāpure

Mape 4: Port Levy Mātaitai Reserve

Mātaitai: Ko ha Mātaitai ko ha fakatolonga'anga me'amo'ui ia 'i tahi kuo fokotu'u tu'uma'u 'i he ngaahi feitu'u 'oku 'i ai honau mahu'inga fakatukufakaholó ki he kakai Maulí ki he 'enau fāngota tukufakaholó. 'Oku 'ikai ngofua 'a e toutai fakataú tukukehe kapau kuo fokotu'u mai 'eni 'e he TangataTiaki/Kaitiaki. 'E lava ke fāngota fakatāutaha 'o tatau pē 'a e kakai Maulí mo e kakai 'oku 'ikai ko ha kakai Maulí 'i loto 'i he ngaahi Mātaitai hili ha'a nau felotoi ki ai mo e iwi fakafeitū'u.

Taiāpure: Ko e Taiāpure ko ha me'āngāue fakafeitū'ia kuo fokotu'u 'i ha feitu'u na'e angamaheni'aki ko ha feitu'u mahu'inga ia ki ha iwi pe hapú 'o makatu'unga 'i ha'a nau ma'u'anga me'atokoni pe 'i ha ngaahi 'uhinga fakalaumālie pe faka'ulungāanga. 'E lava ke kei hoko atu pē 'a e toutai kotoa pē ('o kau ki ai 'a e toutai fakataú) 'i ha Taiāpure hili ha felotoi mo e iwi fakafeitū'u.

Fakataputapui ki he Fingota 'i Kaikōrā Makatu'unga 'i he Mofuké

Ko e 'ēlia ko ia 'oku kamata meí he Matātahi Marfells ki he Vaitafe Conway 'oku tapui ai hono fāngota'i 'o e ngaahi fa'ahinga 'o e fāngota mo e limú (tukukehe 'a e 'uo maká mo e mosifis). Meí he 'ēlia 'oku faka'ilongá'i kulokula 'i he Mape 5. Ko e fakataputapui ni 'oku fiema'u ia ki hono fakaakeake 'o e 'ēlái meí he mofulike na'e hoko 'i Kaikōrā 'i he 'aho 14 'o Nōvema 2016.

Mape 5: 'Elia fakataptaui Matātahi Marfells ki he Vaitafe Conway

Ngaahi Feitu'u 'oku Fakangatangata ki he Lī Kupengá

Mape 6: 'Oku tapui 'a e lī kupengá 'i he East Coast (Matāfanga Hahake) 'o e Motu Sauté 'o a'u atu ki he mailetahi 'e fāmei 'uta. 'Oku 'i ai 'a e ngaahi faka'atā fakafeitū'u ki he tapui ko 'ení:

- Ko e lī kupenga ki he toutai'i 'o e alí (flounder)* 'oku ngofua ia 'i he vaha'a 'o e 'aho 1 'o Epeleli mo e 30 'o Sepitemá 'i he ngaahi feitu'u tu'upau ki he toutai all 'i he feitu'u Banks Peninsula. Kau ki hení 'a e ngaahi tu'unga mama'o taha 'o e: Akaroa Harbour, Port Levy, Pigeon Bay, mo e Lyttelton Harbour (vakai ki he mape 6-9). *Ko e kupenga toutai ika lafalafá ko ha kupenga ia 'oku: mata tatau pe mata iki ange 'i he matamata'i kupenga 'e 9 hono lolotó; ko e taiāmita 'o hono afo lōtahá 'oku tatau pe si'i hifo 'i he milimita 'e 0.35; ko e mata'i kupenga 'oku tatau pe si'i hifo 'i he milimita'e 10; 'oku 'i ai hono pulu fakamamafa 'i he ongo mu'i kupengá; pea 'oku 'ikai laka hake hono lōlōá 'i he mita 'e 60.
- 'Oku kei ngofua pē 'a e lī kupengá ia 'i he ngaahi ngutu'ivaitafe, vaitafe, tahi toafá, pea mo e ngaahi fāngá tukukehe pē 'a e Avon Heathcote Estuary. Fetu'utaki ki he MPI ki ha fakamatala lahi ange.

Mape 6: Fakataputapui ki he lī kupengá 'i he East Coast

Mape 7: Lyttelton Harbour

Mape 8: Port Levy

Mape 9: Pigeon Bay

Mape 10: Akaroa Harbour

Ngofua 'a hono kupengá 'i o e ika lafalafá meí he 'aho 1 'o Epeleli – 30 'o Sepitemá pē

Tāpuni ki he lī kupengá kotoa pē

Mape 11: Kupenga 'i North Canterbury

Mape 12: Fakataputapui ki he lī kupengá 'i he Otago Harbour

Mape 11: North Canterbury: 'Oku lau atu 'a e ngaahi fakangatangata ki he lī kupengá 'i he ongo vaitafe Kaipoi mo e Waimakariri meí he 'aho 1 'o Fēpuell ki he 'aho 30 'o Epeleli. Fetu'utaki ki he MPI ki ha fakamatala lahi ange.

Mape 12: Otago Harbour: Lau atu ki hení 'a e ngaahi fakangatangata ki he lī kupengá (konga lanu kulokulá). Fetu'utaki ki he MPI ki ha fakamatala lahi ange.

Lake Ellesmere: 'Oku 'ikai ngofua ki ha taha ke ngāue'aki ha kupenga ke toutai'iaki ha ika tala 'i he ngaahi kongatahi 'o Lake Ellesmere 'a ia 'oku tu'u 'i he feitu'u takatakai (arc) 'i he siakale ko hono letiasí ko e kilomita 'e 1.2 meí he lotomālie 'o e ngutu'i vaitafe 'o e: The Irwell River, Harts Creek, The Selwyn River, No2 Drain, The Halswell River. Ko e ngaahi fetaulaki'anga 'o e ngaahi siakale takatakai 'i he anovai mo 'utá 'oku faka'ilongá'i atu ia 'i he feitu'u takitaha 'aki 'a e 'otu pou kuo vali fakatohala 'aki 'a e lainé lanu 'ulí ulí mo e engeenga.

Catlins Lake: 'Oku 'ikai ngofua ki ha taha ke ne lī ha kupengá 'i he Catlins Lake pea mo e ngaahi ngutu'i tafengavai 'oku tafe hifo ki he Catlins Lake meí he halafakakavakava 'i he hala lahi 'oku kamata meí ha tu'anga ('i he tikili 46° 28.50' Sauté mo e 169° 45.60' Hahaké); 'o hu'u fakatonga meí ai ki he tikili 46° 28.50' Sauté mo e 169° 45.60' Hahaké.

Catlins River: 'Oku 'ikai ngofua ki ha taha ke ne ngāue'aki ha kupenga toho 'i he ngaahi vai 'o e Catlins Lake 'i he feitu'u ko ia 'oku fakamatala'i atu 'i 'olungá. 'Oku tapui 'aupito 'a e toho kupengá.

Ngaahi Feitu'u 'oku Tapui

Ko e ngaahi feitu'u 'oku tapui 'oku tapu ia ke fai ha toutai ai. 'E ngali ko e tapui 'eni 'e he MPI ko ha ngaahi feitu'u 'oku tapui pe 'e he Department of Conservation (DOC) ko ha ngaahi fakatolonga'anga ki he ngaahi me'amo'ui 'i tahi (marine reserves). Ki he ngaahi fakaikiiki kakato 'o e ngaahi fakatolonga'anga me'amo'ui 'i tahi, fetu'utaki ki he DOC.

Mape 1: Flea Bay (Pohatu) Marine Reserve: 'Oku mātu'aki tapu ke 'ave ha ika pe fāngota meí hení.

Mape 2: Akaroa Marine Reserve: (feitu'u lanu molí) tapu toutai 'i hení.

Mape 1: Flea Bay (Pohatu) Marine Reserve

Mape 2: Akaroa Marine Reserve (lanu molí) mo e Taiāpure (lanu vāleti)

Potutahi Fakafeitu'u 'o Kaikourá

'Oku 'i ai 'a e ngaahi tu'utu'uni tu'upau 'oku hilifaki ki he Potutahi Fakafeitu'u 'o Kaikourá 'o kau ki ai 'a e ngaahi feitu'u 'oku tāpuni mo e holoki hifo 'o e lahi ki he ngaahi fakangatangata faka'ahó. Fetu'utaki ki he MPI ki he ngaahi fakaikiiki mo kole ha tohi fakamatala (brochure) ki he Kaikoura Marine Area brochure.

Chatham Islands

Ko e 'otumotu Chatham Islands 'oku tu'u ia 'i he kilomita 'e 750 ki he Hahake 'o e Motu Sauté. 'Oku 'i ai 'a e ngaahi tu'utu'uni tu'upau 'oku hilifaki atu ki hono fāngota'i 'o e 'Uo Maká mo e Tofe Toka'oné 'i he Chatham Islands.

Feitu'u Tāpuni ki he Toutai 'Uo Maká 'i he Chatham Island

Ko e Fa'ahita'u Tāpuni ki hono toutai'i 'o e 'Uo Maká 'i he Chatham Island 'oku lau ia meí he ongo māhina 'o Mā'asi mo 'Epelelí 'i he ta'u takitaha. Lolotonga 'o e taimi tāpuni ko 'ení, 'e 'ikai ngofua ki ha taha ke ne toutai'i 'o 'ave ha 'uo maka pe lī ha tauhele 'uo 'i loto 'i he potutahi 'o e Chatham Island.

Fāngota'i 'o e Tofe Toka'oné 'i he Chatham Islands

Ko e fa'ahita'u 'oku 'atā ai hono toutai'i 'o e Tofe Toka'oné 'i he Chatham Islands 'oku 'i loto ia 'i he vaha'a taimi ko e 'aho 1 'o Mā'asi ki he 31 'o 'Aokosí. Lolotonga 'o e fa'ahita'u fāngota'i, 'e lava ke fāngota'i 'a e tofe toka'oné 'aki 'a e tauhele tohó (dredge) pea mo ngāue'aki 'a e UBA. 'Oku lau ki hení 'a e tu'unga fuosi'i taha ko e milimita 'e 58 pea mo e fakangatangata faka'ahó ko e fo'i tofe 'e 50 ki he tokotaha fāngota kititaha.

Ta'ota'ofi 'o e Kaiha'á

'Oku fatongia'aki 'e he MPI 'a hono malu'i 'o e ngaahi ma'u'anga ika mo e fingota fakafeitu'u pea mo hono ta'ofi 'o e ngaahi ngāue ta'efakalao 'o hangē ko e kaiha'á. Ke fakahoko 'ení, 'oku fiema'u 'e he MPI ke ke līpooti atu ha ngaahi ngāue ngalikehe pe ta'efakalao 'i ho feitu'u.

Kapau te ke sio 'o 'ilo ha kakai 'oku nau ngāue ta'efakalao, 'o nau 'ave ha toutai 'oku hulu hake 'i he ngaahi fakangatangata faka'ahó pe ko ha ika pe fingota kei iiki pe fakatau atu pe fakafetongi'aki 'enau toutai, kātaki 'o līpooti atu 'eni. 'E tauhi ke mātu'aki fakapulipuli ha fakamatala na'e 'omai.

Līpooti atu ha kaiha'á, ngāue ngalikehe pe ta'efakalao - telefoni ki he 0800 4 POACHER (0800 476 224).

Ke ke Ma'u Faingofua 'a e Ngaahi Tu'utu'uni 'a Nu'u Sila ki he Toutai

Ko e tohi fakamatálá ni ko ha fakanounou ia ki he ngaahi tu'utu'uni ki he toutai fakatāutaha 'i he Vāhenga Pule Fakafeitu'u ki he Toutai' i he Potutahi Tonga-Hahaké (South-East Fishery Management Area pe FMA) 'o kau ki ai 'a e Chatham Islands. Ko ha tūhulu pē ia pea 'e malava ke 'ikai kau 'i ai 'a e kotoa ia 'o e ngaahi fakangatangata fakafeitu'u pe ko e ngaahi tu'utu'uni kuo liliu talu mei hono pulusi 'o e tohí ni. Ke ma'u 'a e ngaahi tu'utu'uni fakamuiuitahá, vakai'i 'a e ngaahi tu'utu'uni 'i he taimi kotoa pē 'okú ke toutai ai. Ko e maumaulao hano fakatau atu pe fakafetongi pa'anga pe koloa ha ika na'e ma'u mei ho'o toutai.

Ngāue'aki ha taha 'o 'emau ngaahi sēvesi TA'ETOTONGÍ:

- 'Ohifo meí he 'initanetí 'emau polokalama app ta'etotongi ko e NZ Fishing Rules 'aki ha'o text 'a e fo'i lea ko e 'app' ki he 9889 PE 'aki ha'o hiki 'a e 'ata (scan) 'o e kouti QR. 'E kei ngāue pē 'a e app 'o tatua ai pē kapau 'oku 'ikai ha netiueka.
- Text ta'etotongi 'a e hingoa 'o e ika pe fingota 'okú ke toutai'i/fāngota'i (hangē ko e blue cod pe paua) ki he 9889 pea ma'u atu mei ai 'a e text fakafoki ki he lalahi fakalao mo e fakangatangata faka'ahó.
- Vakai ki he www.mpi.govt.nz/fishingrules
- 'Imeili ki he recfishingteam@mpi.govt.nz ke ma'u atu ai 'a e ngaahi ongoongo fekau'aki mo e 'elia 'okú ke 'i ai.
- Muimui ki he taha 'o 'emau ngaahi peesi Facebook MPI Fisheries (Toutai):

MPI Fisheries – Northland
MPI Fisheries – Nelson/Marlborough/Kaikoura
MPI Fisheries – Canterbury/Westland
MPI Fisheries – Otago/Southland

Fetu'utaki ki ho 'Ōfisi Fakafeitu'u

Invercargill Office (03) 948 2105

137 Spey Street, Level 1, Invercargill

Dunedin Office (03) 466 3698

73 Otaki Street, Dunedin

Chatham Islands (03) 305 0004

Wharf Road, Waitangi

Blenheim Office (03) 579 1088

Marlborough Research Centre,
Grovetown Park, State Highway 1,
Main Road, Blenheim

Kaikoura Office (03) 319 6569

114 Beach Road, Kaikoura

Christchurch Office (03) 339 3662

14 Sir William Pickering Drive,
Burnside, Christchurch